

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelman hyväksyminen, Kv

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 377

490/02.02.00/2023

Valmistelija	Talousjohtaja Esa Lindell, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Kunnanjohtaja Sailas Virpi Kunnanhallitus päättää 1 ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi. 2 tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Käsittely	Kunnanjohtaja Virpi Sailas ja talousjohtaja Esa Lindell esittelivät asiaa kokouksessa. Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana Arttu Lankinen on tehnyt seuraavan lisäsehdotuksen: Lisäys 30 000 € (Lankinen Arttu) Kohdennetaan 30 000 € sivulla 47 mainittuihin sivistystoimen toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimenpiteisiin, toimialan katsomiin kohteisiin, huomioiden kuntalaisille tehtävän hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset. Lisäsehdotusta kannattivat Anneli Granström, Timo Haapaniemi ja Ulf Kjerin. Lisäsehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Arttu Lankisen lisäsehdotusta äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä, 5 EI ääntä ja 2 tyhjää ääntä. Päätösehdotus sai enemmän ääniä ja voitti. JAA äänestivät Saara Huhmarniemi, Antti Kilappa, Ari Harinen, Sanni Jäppinen, Kati Kaihlaranta ja Anna Aintila. EI äänestivät Matti Kaurila, Timo Haapaniemi, Ulf Kjerin, Anneli Granström ja Arttu Lankinen. Tyhjää äänestivät Anna Sahiluoma ja Carl-Johan Kajanti.
Päätös	Kunnanhallitus päätti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus Valtuustoryhmät ovat esittäneet kunnanjohtajan talousarvioesitykseen liittyviä kysymyksiä, joihin annettiin viranhaltijoiden vastaukset 26.10.2023. Valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontui käsittelemään talousarviota 30. ja 31.10.2023. Neuvotteluissa käsiteltiin valtuustoryhmien esittämiä muutosehdotuksia ja hyväksytyjen muutosten sekä viranhaltijoiden tekemien muutosten pohjalta on muodostunut kunnanhallituksen ehdotus kunnanvaltuustolle vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–26 taloussuunnitelmaksi. Talousarvion neuvottelutoimikunnan sekä viranhaltijoiden ehdottamat muutokset kunnanjohtajan talousarvioesitykseen ovat oheismateriaalina.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 16.10.2023 § 336

Valmistelija Talousjohtaja Esa Lindell,
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihe)

Päätösehdotus Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää
1
merkitä tiedokseen kunnanjohtajan talousarvioehdotuksen, johon kunnanjohtaja voi tehdä tarvittavia tarkennuksia.

2
käsitellä talousarvioesitystä seuraavan kerran 6.11.2023.

Käsittely Tämä pykälä käsiteltiin §:n 334 jälkeen.

Kunnanvaltuuston jäsenet olivat kutsuttuina paikalla kokouksessa tämän pykälän aikana klo 18.00 – 19.05.

Kunnanhallituksen jäsen Ari Harinen saapui kokoukseen tämän pykälän alussa klo 18.00.

Kunnanjohtaja Virpi Sailas, talousjohtaja Esa Lindell, sivistyksen palvelualueen johtaja Eeva-Kaisa Ikonen, yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja yhteisten palvelujen hallintojohtaja Jaana Suihkonen esittelivät vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2025-26 taloussuunnitelmaa. Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen ja sivistysjohtaja Eeva-Kaisa Ikonen poistuivat kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 19.05.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus **Talousarvioprosessi**

Talousarvion perusteita kuten väestökehitystä ja Kirkkonummen talouden skenaariota seuraavien 10 vuoden tähtäimellä käsiteltiin alustavasti valtuustoseminaarissa 31.5.2023. Toimielimet valmistelivat talousarvioesityksensä 30.9.2023 mennessä. Kunnanhallitus hyväksyi 11.9.2023 talousarvion ja taloussuunnitelman tarkennetut laadinnan kehukset vuoden 2024 talousarvion valmistelun lähtökohdaksi.

Kunnanjohtaja on palvelualueiden talousarvioehdotusten pohjalta laatinut ehdotuksensa talousarvioksi.

Kunnanhallituksen päättämä valtuustoryhmien jäsenistä muodostuva talousarvion neuvottelutoimikunta kokoontuu käsittelemään talousarviota 30.–31.10. ja 1.11. Se tekee mahdollisia muutosehdotuksia kunnanhallituksen 6.11. pidettävään kokoukseen, jossa neuvotteluissa sovittujen muutosten pohjalta muodostuu kunnanhallituksen talousarvioesitys vuodelle 2024, joka menee kunnanvaltuuston käsiteltäväksi 13.11.2023.

Vuoden 2024 talousarvio

Toimintamenot, 152,0 milj. euroa, kasvavat ensi vuonna vuoden 2023 toteumaennusteeseen verrattuna 5,4 %. Henkilöstömenojen määräraha 87,1 milj. euroa, kasvaa noin 8,5 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden. Vuoden 2023 kevään yleinen palkkaratkaisu nosti henkilöstömenoja vuonna 2023, joten siihen nähden vuoden 2024 määräraha kasvaa noin 5,5 milj. euroa. Palvelujen ostojen määräraha on 40,1 milj. euroa ja se kasvaa noin 4,8 milj. euroa alkuperäiseen vuoden 2023 talousarvioon nähden ja 2 milj. euroa toteumaennusteeseen nähden. Suurin kasvuun vaikuttava erä ensi vuonna on HSL maksuosuuden kasvu 1,4 milj. eurolla.

Toimintatuottojen tuloarvio on 25,4 milj. euroa ja se arvioidaan kasvavan yli miljoonalla eurolla vuoden 2023 talousarvioon nähden ja olevan vuoden 2023 toteumaennusteen tasolla. Toimintakate on 126,6 milj. euroa, jossa kasvua on 11,9 milj. euroa ja 7,6 milj. euroa toteumaennusteeseen 2023 nähden.

Verotuloja arvioidaan saatavan 107,5 milj. euroa, joka on noin 3 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä vuoden 2023 talousarviossa ja 8 milj. euroa vähemmän kuin toteumaennusteessa 2023. Verotulojen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, jolloin kaikkien kuntien veroprosentteja leikattiin 12,64 %-yksikköä. Vuonna 2023 saatiin vielä vanhan 19,75 %:n mukaisen veroprosentin mukaisia jälkitilityksiä, joita ei enää vuonna 2024 tule. Kiinteistöveron maapohjan veron alarajaa korotetaan Orpon hallituksen esityksen mukaan 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin, joka tarkoittaa 1,8 milj. euron lisäystä verotuottoon.

Valtionosuutta on arvioitu saatavan 37,7 milj. euroa eli hieman vuotta 2023 enemmän.

Investointimäärärahaa on varattu 54,6 milj. euroa, jossa kasvua vuoteen 2023 nähden on 41,6 %. Talonrakennusinvestointeihin on varattu 10,5 milj. euroa.

Poikkeamat annettuun kehykseen

Kaikkien toimielimien esittelijöiden esitykset olivat tehty kehyksen puitteissa, mutta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päätti lisätä nuorisopalveluiden avustuksiin 30 000 euroa ohjattuun iltatoimintaan. Yhdyskuntatekniikan lautakunta päätti lisätä 50 000 euroa liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseen sekä 15 000 euroa yksityistieavustuksiin.

Kirkkonummen Vesi alitti noin 0,4 milj. euroa ja yhteiset palvelut 0,16 milj. euroa annetun kehyksen. Viimemainitussa on otettu huomioon määrärahojen siirto ICT kustannusten jaon tarkistuksen mukaisesti.

Kehyksessä oli sisäisesti laskutettuja ICT kustannuksia siirretty ulkoiseen laskutukseen yli 0,6 milj. euroa. Kehyksen tarkistuksen jälkeen on tehty vielä ICT kustannusten siirtoon lisäyksiä, jotka vähensivät yhteisten palveluiden ja kasvattivat sivistyksen ja vapaa-ajan palvelualueen toimielinten toimintakatetta noin 300 000 euroa.

Poistojen laskentaan otettiin käyttöön tulevia poistoja simuloiva ohjelmisto, joka muutti poistoarvioita kehykseen verrattuna. Vuosien 2024 ja 2025 poistot pienentyivät, mutta vuoden 2026 kasvoivat simuloinnin tuloksena. Muutokset otettiin huomioon talousarvioesityksessä. Poistomenettelystä on tehty esitys kunnanhallitukselle, että menoajämäpoistoista siirrytään tasapoistoihin. Simulointi onnistuu vain tasapoistoina.

Kuntien eläkevakuutus ilmoitti kehyksen tarkistuksen jälkeen kunnan tasausmaksun eli entisen eläkeperusteisen eläkemaksun vuoden 2024 kustannusosuuden, joka oli noin miljoona euroa kehyksessä ollutta suurempi. Lisäystarpeeseen vaikutti hyvinvointialueiden ja kuntien välinen eläkemaksujen jakosuhteen tarkennus.

Valtionosuuksista vähennettiin varovaisuussyistä tuloarviota hieman, koska lopullinen tieto niiden määrästä saadaan vasta vuodenvaihteessa.

Tasapainotavoitteen toteutuminen

Poistosuunnitelman tarkentuminen ja aleneminen vuosina 2024 ja 2025 tarkoittaa sitä, että vuosikate ilman käyttöomaisuuden myyntejä ja maankäyttökorvauksia riittää edelleen kattamaan poistot talousarvioesityksessä jopa kehystä parempana menolisäyksistä huolimatta. Kuitenkin vuonna 2026 poistot kasvavat kehykseen verrattuna, mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellusti. Korkeasta investointitasosta johtuen lainanottotarve kasvaa suunnittelukaudella, ja lainat asukasta kohden kasvavat yli 1,5 kertaisiksi. Lainojen hoitokustannusten kattaminen nykyisellä korkotasolla alkaa osaltaan heikentämään tulosta, joka tulevalle suunnittelukaudella on ylijäämäinen.